

Стан редакције и администрације
Космајска ул. бр. 22.
Оглас се дају у администрацији
— Цена утврђена —
Неплаћена се писма не примају
Рукописи се не враћају.
Писма, рукописи, новац и све остало
што се односи на лист, слати вла-
сништву листа.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Мил. И. Николић — Рајенски.

Височанство

ПРВА ПРОСВЕТНА ПЕСМА ИЗ „РАСПНЕ ЕПОПЕЈЕ“

Краљевићу ЂОРЂУ

Ласкајце мрзим... моја Песма тече
Из срца што је краво к'о ране;
Јунаке волим, и где кре потече
Ту моја Јубав као пожар плане.

Прогонен буром Судбине и зала
Као наш народ, ал' жељених груди
Ступих у живот; шта ми борба дала?
Ја заман чеках да зора заруди;
Дани су моји као Јесен суви —
Људи за Песму остали су глуви.

Данас је време кад Песму не цене,
Рачунска Проза, кад духове хвати;
Са песмом сваком падале су стене
На душу моју сред Мира и Рата.

Удар сам сваки са грудима голим
Чекао мушки и примао смело;
Борих се, страдах за оно што волим,
И тако ово родило се дело.

К'о прогнан тако, без крова над
г'ловом

Бутах; у мени недаће и јаде;
Ипак не роптах; јер ни небу плавом

Им'о сам Звезду што ми Господ даде.

Та светла Звезда која душу греје,
Што ме једино још за живот веже,
Звезда је наше Велике Идеје —
За то је живот болу не подлеже.

Живот је патња; ал' у срцу моме
Буктише пламен као сунце неко;

Посветих Живот — све, народу

своме.

Награде нисам ни прим'о ни чек'о.

Идеју ову посвети у себи

К'о титан вера будућност сам ствар'о,

Она ме крепи да клоноу не би,

И са њом никад нисам се умаро.

Ја жељах једно: када плача прсне
Са гроба нашег народа што гине,
Нација наша у сјај да ваксирне
И да полети у зрачне висине.

Ја теких једном: у народу нашем
Да нема више робова и плача;

Победу жељех Височанству Вашем,

Победу Вашег Краљевскога Мача!

То беше доба Анексије Босне
Када сте мачем вигтали к'о Ор'о;

Зар гољка Јубав да срце не косне?

И мртви кам је запевати мор'о!

Испреност где је? — кад се рука

мете

На срце које и пева и гра;

А бићу срећан: ако зачујете

У Својим груд'ма — куцањ мога

срца.

Крушевач, 1914. год.

Из Загреба

Аустријска освета над не-
мојним

Да би се наплатили за страх
што су га претрпели од наших
трупа које су их растерале по
Срему, Аустријанци су, по од-
аску њихову, искали бес свој

на мирном становништву срп-
ском, које је још под њиховом
влашићу.

Из загребачког „Обзора“, из

бројева од 8. до 10. септембра,

који су нам некако дошли до

руку, износимо преглед муха

које су онамошти Срби осуђе-

ни да прегреје још на измаку

свога робовања:

Међутим, данас је уврђен

и долазак у кућу пуковника

који је долазио у 9 часова у

вече. Зато су сви нежељени

официри гарнизона били окуп-
љени у касарни где су у живом

разговору очекивали 9 час, када

је требало отићи на станицу и

свечано дочекати г-џу Јованку.

Наравно да се је говор водио

око пуковникове јединице. Како

је нико није познавао, то је

нагађано како она изгледа. Док

је млади поручник Петровић био

мишљења да је она плавуша са

крупним бадемским очима и ду-

гим трепавицама, дотле је ка-

чиштан Јокић тврдјо како она

кривили своје вратове и узелуд

и вратове и вратове и вратове

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Просветни уџај

У министарству просвете ради се на једном већем просветном уџају о размештају и по пушавању оних места гимназијских наставника, који су у последњем времену остала упражњена. Исто тако биће упражњена и она места учитеља и учитељица који се нису нигде јавили за рад у резервним болницама сходно министарском распису.

После три месеца

Данас је равно три месеца одако је објављен уџај о мобилизацији целокупне српске војске. На данашњи дан управник града Земуна наручио је ново одело, које је хтес обућа да на триумфалан начин уђе са аустријском војском у Београд. Храбра српска војска, најјужнији и најхрабрији, није допустила Јесаровиј војсци да оствари свој давно жељени план. Она је својим јуначким држањем задавила цео свет, и натерала усјајане аустријске главешиве да кидну даље од Земуна.

Занатска школа

На основи чл. 135. Закона о Радњама и прибављених доказа да су општине у своје буџете за 1914 годину унеле потребне суме, Министар Народне Правреде, отворао је Опште Занатско-Трговачке Школе у Гњиланима, Реснику и Качеву.

Дуван за Београд

Јуче је стигла и четврта партија дувана због Београд. Због оскудице превозник представљаје се да смо могао јуче пренести, што ће се учинити у гоку данашњег дана, када ће се раздати малопродајцима на продају.

Против јекник хлеба

Општина Београдска, одредија је комисију, контролоре општине београдске, који ће свакодневно вршити мерчење хлеба због тога што многи хлебари, продају јекник хлеб. Ово је требало општина још раније да учини те онда не би багрadsка спротиња плаћала хлеб од 800 грама по 0,30 д. колико је предвиђено за хлеб у тежини од 1025 грама.

Одлука је уместа и за сваку похвалу.

Ратка пошта

Молим сваког ко би знао у којој се болници налази на лечењу као тешко рањен, Милосав Н. Поповић наредник из 11 прекобројног пукова, да извести писмом или преко уредништва „Страже“ Машана Радовановића, наредник (рањеник) стална војна болница Крагујевац.

Јагодинска хроника

Концерат у корист „Црвеног Крста“.

У време када се на све стране жртвује све: животи, богатство и време, сви су људи запали, колико је год коме могуће, да припомогу општој ствари — Огаџини. Они који су на бојишту остали жртвују, и од њих се више неможе тражити. Ми који, смо остали на дому, поред свих брига и своје миле и драге, и поред танких материјалних склоности упињемо се да још исисамо из себе коју као и пакујимо међу нама још неку мрвницу помоћи рањеној и болеснијим браћи, који се налазе у нашој средини.

Нешто староседеоци ове мирне, удобне и чисте Јагодине, а нешто младици из Београда, Земуна и других места крај Саве и Дунава, већ двадесетину дана гајила смо жељу, да у скоро превршеој сали лепе „Шарене Кафане“ приредимо концерат у корист „Црвеног Крста“.

Али нада, да ће се за двода омогућити повратак бегуничима својим домовима, за тај концерат никако није могла скupiti праћивача одбор, и

тако је та лепа замисао остала и родољубивим идејама противана забава бригама оптерећеним давашњим „волнам и неволним“ становницима Јагодине.

Јагодина.

Али — најзад и то је остварено. У недељу 5 октобра приредио је Стеван Гробић, познати српски комичар „Забавно вече“ са неколико родољубивим програмом (прва тачка „Српска Химна“, друга пародија на „Францу и Гизела“ и т. д.) са родољубивим намером: у корист „Црвеног Крста“.

Посета је била одлична. Јагодинска интелигенција породице познатих београдских трговаца, и драгих нам Земунаца, дали су тога вечера видног до-каза о љубави својој према овима који се за нас крвише и жртвоваше највеће благо своје: здравље и животе...

У првим акордима „Српске Химне“ (као и из крају Руске и Француске) коју је лепо џевирила чувена Мајина дружина, са својим немим устајањем целе публике одкривач је најлепше карактер ове свечаности.

Желети је да се ове вечери са својим племенитим идејама тако и згодне, и потребне у ова времена понове више пута, јер ће се тиме пружити најештајнији израз његовога вреднога садржаја. Јављају из Шлезије и Познањске, да су немачке власти похапиле пољске виђене политичаре, свештенike, јер се плаше антигерманске агитације код тамошњег становништва, које очекује појаву руских трупа.

Московска берза добила је информације, да Немци унапштају или собом односе машине француског порекла из фабрика у Пољској и/или са границе Русије, како би доцније помогли својим трговцима.

Графа Тому Потоцког Немци су пушкари. По пределама у Пољској, које су Немци заузимали пре свога последњег пораза, они су унишили сву бербу воћа.

Руска офанзива

Беда и пушкарања

— На дневном реду —

ПЕТРОГРАД, 10. октобра.

Н. мачка је забрањала извоз свих врста намирница. Ова мера нарочито погађа Швајцарску.

Јављају из Шлезије и Познањске, да су немачке власти похапиле пољске виђене политичаре, свештенike, јер се плаше антигерманске агитације код тамошњег становништва, које очекује појаву руских трупа.

Московска берза добила је информације, да Немци унапштају или собом односе машине француског порекла из фабрика у Пољској и/или са границе Русије, како би доцније помогли својим трговцима.

Графа Тому Потоцког Немци су пушкари.

По пределама у Пољској, које су Немци заузимали пре свога последњег пораза, они су унишили сву бербу воћа.

Хаос у Угарској

ПЕТРОГРАД, 19. октобра.

Велики моранди највећим делом је застанао на железнничким станицама у Угарској због евакуације рањеника из Ландштурма. — Око половине септембра све драгоцене вредности и уметничке колекције премештене су из Беча.

Одликовање јекерелисими

ПЕТРОГРАД, 10. октобра.

Цар је подарјо ген. ралију орден Св. Ђорђа трећег степена за енергију, храброст и не саломљиву постојаност, о чем је дао доказа извршујући ратни план који је круисао новом словом руско оружје.

Помоћ

Московска општина подарила је 100.000 рубала као помоћ пострадалој белгиској становништву. Иsta толика сума витирира је за становништво Србије, Црне Горе и Пољске.

У фронт

ПЕТРОГРАД, 10. октобра.

Манифестације студената виших школа, поводом позива студената да ступе под заставу, продужују се у варошима у којима има универзитета. Студенти унiverziteta у Казању молију са гувернера, да њихове симпатије достави савезничким владама, као и то, да су они готови да се на позив владаоца боре против заједничког непријатеља.

Најмодернијих, елегантних женских шешира могу се добити ове сезоне само код

Јелене Милкић модискиње Београд

јер је као гросиска радња, у јулу месецу добила од свију фабриката мустре и моделе шешира, по којима је имала извршити поручбину за зимску сезону. Али пошто су у то доба и стапија ратни догађаји, модели су остали у радњији прве артију овосезонских шешира. На тај начин ово је данас једна радња у Србији у којој се могу добити МОДЕРНИ ЖЕНСКИ ШЕШИРИ.

Пошто поште не примају пакете, то нека се из унутрашњости на други начин постарају да дошају до шешира дођи.

Француска офанзива

Заузеће Руспер

Беч, 10. октобра. — Лист „Журнал“ вели, да су прошле недеље 40.000 Немаца заузеши Руспер у западној Фландрији. Одлазеши одатле, ради поткрепљења Њупора и Димила, они су у Русперу оставили само сто људи. Две стотине француских драгона, који су долазили из Ипреса, истерали су Немце из Руспера и у ње је још исто вече ушло неколико хиљада Француза.

Француска и Америка

ЊУ-ЈОРК, 10. октобра.

Тврде, да су париска банкарот отпочели преговоре за плаќање бонова француског трезора за 50 милиона динара, са роком исплате од 9 месеци. Овај новац имао би се употребити за куповину хране.

Немци напуштају Брисел

ПАРИЗ, 10. октобра. — Јављају, да је војни управник у Бриселу наредио немачком становништву, да напусти варош за 48 сата.

Немачка без новаца

БЕРЛИН, 10. октобра.

Састала је изванредна сесија ландтага и дискутовала је између осталих пројектата и предлог о емисији благајничких бонова за четири и по милијарде марака.

Нова француска војска

„Журнал де Деба“ јавља, да француска влада спрема нове континенталне војске, пројектоване према позавима за 1914., 1915. и да ће позвати под заставу најбоље елемента из 1916. године. Сви француски листови констатују стварне успехе савезника на свим бојиштима. Енглески војни критичари дају такву исту оцену.

Бомбардовање Белфора

Немци су отпочели бомбардовање Белфора из тешке артиљерије, коју су довукли са положаја према Анверсу. — Већ три дана енглеске ратни бродови туку немачке трупе на белгиском приморју.

ПРВА ОШТРАЧКО НОЖАРСКА РАДЊА

Ајтохија Јортака

БЕОГРАД-ТЕРАЗИЈЕ 9.

Час ти је препоручити велики избор машине за бријање и шиљање као и најбољих бријача и прибор за бријање као и маказа, шореза и све остале артикли које спадају у истој бра жи. Поред овога препоручујемо сечило за бријање „Србија“ најбоље на свету.

С поштовањем **Антонија Гортака**

Даске! Летве! Облице!

СВАКОГ ДАНА ОТВОРЕНА је ДОБРО СОРТИРАНА

ГРАЂАРСНО-ДАШЧАРСКА ТРГОВИНА

Ота Лоренца и Ко.

ВЕОГРАД

Милоша Великог улица бр. 59 (бивша Драгашевића башта)

Најсавршенија мапа ратишта

Најсавршенија мапа ратишта у Боли. Слике свију ратујућих Србији савезних Владара, величина 65x48. Дописних карата различитих из садањега рата. Књижарима уobičajeni rabat.

ИЗДАЊЕ ЛИТОГРАFIЈЕ

МИРКА МИЛОШЕВИЋА

СРЕМСКА УЛ. БР. 4.

ПОРУЧБИНЕ за све врсте послова примам а пошто се могу само слати пошт. пакети без доплате, зато треба новац код поручбина послати у напред.

2-10

Најсавршенија мапа ратишта